

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Ελαφρύνσεις στη φορολογία κεφαλαίου και άλλες διατάξεις»

I. Στο Κεφάλαιο Α του Σχ.Ν. (άρθρα 1-3 Σχ.Ν.) τροποποιούνται διατάξεις που αφορούν στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και μεταβίβασης ακινήτων και στο φόρο μεγάλης ακίνητης περιουσίας.

Το Κεφάλαιο Β' Σχ.Ν. (άρθρα 4 επ. Σχ.Ν.) περιέχει ρυθμίσεις που τροποποιούν διατάξεις των ν. 2127/1993 και 2682/1999 (άρθρ. 4 Σχ.Ν.), του κ.ν. 2190/1920 (άρθρ. 6 Σχ.Ν.) και του ν. 2843/2000 (άρθρ. 7 Σχ.Ν.).

Τα άρθρα 9 και 10 Σχ.Ν. κυρώνουν συμβάσεις μεταξύ α) του Ελληνικού Δημοσίου και της Τράπεζας της Ελλάδας και β) του Ελληνικού Δημοσίου και του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αντίστοιχα, ενώ με το άρθρο 11 Σχ.Ν. κυρώνεται σύμβαση μεταξύ της Δημόσιας Επιχείρησης Κινητών Αξιών (ΔΕΚΑ) και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

II. Στο άρθρο 4 παρ. 1 (6) Σχ.Ν.

Με το άρθρο 45 του ν. 2127/1993 θεσπίζονταν διατάξεις για τον καθορισμό της λιανικής τιμής πώλησης των βιομηχανοποιημένων καπνών.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 2127/1993, «Οι τιμές λιανικής πώλησης των βιομηχανοποιημένων καπνών, που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας, καθορίζονται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, ελεύθερα από τους καπνοβιομηχάνους...»

Εντούτοις, η παρ. 3 του άρθρου 45 του ίδιου νόμου επέτρεπε στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίζει με απόφασή του τις κατώτατες τιμές λιανικής πώλησης των παραπάνω προϊόντων.

Στην υπόθεση C-216/98 η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσέφυγε κατά της Ελλάδος θεωρώντας ότι οι παραπάνω διατάξεις αντέβαιναν στις διατάξεις του άρθρου 9 της από 27/11/1995 Οδηγίας 95/56 του Συμβουλίου. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής, οι καπνοβιομήχανοι και οι εισαγωγείς καπνού ήταν «ελεύθεροι να καθορίζουν την ανώτατη λιανική τιμή πωλήσεως για κάθε ένα από τα προϊόντα τους « εντός της Κοινότητας χωρίς, εν τούτοις, να παρεμποδίζεται η δυνατότητα κάθε κράτους μέλους να θεσπίζει νομοθετικές ρυθμίσεις για τον έλεγχο των επιπέδων των τιμών ή την τήρηση των καθορισμένων τιμών εντός του πλαισίου της κοινοτικής νομοθεσίας.

2

Η Ελλάδα προέτεινε ότι, εν όψει των παραπάνω, ο ελεύθερος καθορισμός ανωτάτων τιμών από τους καπνοβιομηχάνους δεν απέκλειε τον καθορισμό κατωτάτων τιμών από τον Υπουργό, εν όψει, ιδίως, της διασφαλίσεως φορολογικών εσόδων αλλά και της προστασίας της δημόσιας υγείας σύμφωνα με το άρθρο 36 ΣυνθΕΚ (ήδη άρθρ. 30 ΣυνθΕΚ)..

Το Δικαστήριο απέρριψε τους ισχυρισμούς της Ελλάδας, κρίνοντας ότι ο καθορισμός κατώτατης τιμής από τις δημόσιες αρχές περιορίζει αναπόφευκτα την ελευθερία καθορισμού ανωτάτων τιμών από τους καπνοβιομηχάνους, ενώ τους σκοπούς του άρθρου 36 της Συνθήκης θα εξυπηρετούσε καλύτερα π.χ. μια αύξηση της φορολογίας του καπνού, η οποία δεν θα έθιγε την αρχή του ελεύθερου καθορισμού των τιμών.

Με τις παραπάνω σκέψεις το ΔΕΚ έκρινε ότι οι διατάξεις του άρθρ. 45 του ν. 2129/1993 αντέβαιναν προς τις διατάξεις του άρθρου 9 της Οδηγίας 95/59 του Συμβουλίου.

Ηδη, με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1, (β) Σχ.Ν. αντικαθίσταται η επίμαχη διάταξη σε συμμόρφωση με το διατακτικό της αποφάσεως του ΔΕΚ.

III. Στο άρθρο 4 παρ. 2 Σχ.Ν.

Με την παρ. 2 του άρθρ. 4 Σχ.Ν. αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2682/1999, που αφορά στην κλίμακα μείωσης της αξίας των επιβατηγών αυτοκινήτων η οποία λαμβάνεται υπόψη για τη διαμόρφωση της φορολογητέας αξίας επιβολής του τέλους ταξινόμησης.

Κατά την αιτιολογική έκθεση, η ρύθμιση αυτή «κατέστη αναγκαία για την πλήρη εναρμόνιση της νομοθεσίας της χώρας μας προς το κοινοτικό δίκαιο στον τομέα αυτόν, σύμφωνα με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (Υπόθεση C-375/95), με την οποία κρίθηκε ότι η χώρα μας παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 95 της Συνθήκης στον τομέα της φορολογίας των μεταχειρισμένων επιβατικών αυτοκινήτων..»

Πράγματι, στην παραπάνω υπόθεση, το ΔΕΚ έκρινε ότι «προκειμένης της επιβολής του ειδικού φόρου κατανάλωσης και του εφ' ἀπαξ επ' αυτού τέλους ταξινόμησης, καθορίζοντας την φορολογητέα αξία των εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων μειώνοντας την αξία αντίστοιχων νέων αυτοκινήτων κατά 5% για κάθε χρόνο παλαιότητας των εν λόγω αυτοκινήτων και με, κατά κανόνα, μέγιστη μείωση 20%, και εξαιρώντας τα μεταχειρισμένα εισαγόμενα αυτοκίνητα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας του πλεονεκτήματος των ελαττωμένων ποσοστών που εφαρμόζονται για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για τα αυτοκίνητα του τύπου αυτού, η Ελληνική Δημοκρατία παρεβίασε τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το άρθρο 95 της Συνθήκης.»

Πρέπει εν τούτοις να παρατηρηθεί ότι στην παραπάνω απόφασή του το ΔΕΚ δεν έκρινε με βάση τις διατάξεις ν. 2682/1999, αλλά τις παλαιότερες διατάξεις του ν. 363/1976, όπως αυτός είχε τροποποιηθεί και ίσχυε μέχρι και τον ν. 2187/1994.

IV. Στο άρθρο 6 παρ. 3 Σχ.Ν.

Με τις διατάξεις του άρθρ. 6 παρ. 3 Σχ.Ν. αντικαθίστανται οι παράγραφοι

5,6,7 και 10 του άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920 που ρυθμίζουν το ζήτημα της αποκτήσεως από ανώνυμες εταιρείες εισιτηγμένες στο Χρηματιστήριο των δικών τους μετοχών, προκειμένου να επιτύχουν στήριξη της χρηματιστηριακής τιμής τους.

Το ζήτημα της απόκτησης ιδίων μετοχών από τις ανώνυμες εταιρείες αποτελεί αντικείμενο και των άρθρων 19 επ. της λεγόμενης Δεύτερης Οδηγίας (Οδηγίας 77/91/EOK (του Συμβουλίου) της 13ης Δεκεμβρίου 1976).

Οι εισαγόμενες ρυθμίσεις δεν φαίνονται να παρουσιάζουν πρόβλημα δυσσαρμονίας προς τις διατάξεις της παραπάνω Δεύτερης Οδηγίας.

Σε ορισμένα μάλιστα σημεία εναρμονίζονται πληρέστερα προς αυτήν, όπως π.χ. συμβαίνει με τη νέα διατύπωση της παρ. 7 (β) του άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920. Σύμφωνα με τη νέα διατύπωση, η απόφαση της γενικής συνέλευσης που αποφασίζει την απόκτηση των μετοχών καθορίζει και «το εύρος τιμών/ ή ανώτατη και κατώτατη τιμή στην οποία επιτρέπεται να διενεργηθούν οι αγορές». Η ρύθμιση αυτή προσεγγίζει περισσότερο τη ρύθμιση του άρθρο 19 παρ. 1 (α) της Δεύτερης Οδηγίας, έναντι της υφισταμένης ρυθμίσεως της παρ. 7 (β) του άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920, το οποίο προβλέπει ορισμό της ανώτατης μονον τιμής στην οποία επιτρέπεται να διενεργηθούν οι αγορές.

Κρίσιμη διαφοροποίηση των προτεινομένων ρυθμίσεων έναντι των ισχυουσών, είναι ότι η σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσεως λαμβάνεται πλέον με συνηθισμένη απαρτία και πλειοψηφία, ενώ η ισχύουσα ρύθμιση της παρ. 6 του άρθρου 16 κ.ν. 2190/1920 προβλέπει ενισχυμένη απαρτία και αυξημένη πλειοψηφία.

Η νέα ρύθμιση δεν φαίνεται, πάντως, να δημιουργεί προβληματισμό σε σχέση με την προστασία των δικαιωμάτων της μειοψηφίας, όπως αυτά προσδιορίζονται και προστατεύονται από το άρθρο 40 της Δεύτερης Οδηγίας, αφού η περίπτωση της απόκτησης των δικών της μετοχών από την ανώνυμη εταιρεία δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις που το κοινοτικό δίκαιο επιβάλλει ενισχυμένη απαρτία και αυξημένη πλειοψηφία στην γενική συνέλευση.

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2001

Ο εισηγητής επιστημονικός συνεργάτης
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Ο προϊστάμενος του Τμήματος
Στέλιος Ν. Κουσούλης
Επίκ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Αντώνης Μ. Παντελής
Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο
Καθηγητής Κώστας Μαυριάς